

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ТА ЗЕМЕЛЬНОГО
ПРАВА: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР**

30 жовтня 2024 року

Біла Церква
2024

6. Рендіюк Т. Вимушена міграція в надзвичайних умовах російсько-української війни та її негативні наслідки для генофонду України. Народна творчість та етнологія. 2022. № 3 (395). С. 5–14. DOI: [10.15407/nte2022.03.005](https://doi.org/10.15407/nte2022.03.005)

7. Бурова К.А. Міграційна політика Європейського Союзу: проблеми сьогодення. Інституційний репозитарій eNULAUIR Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11251/1/Burova_268-273.pdf

8. Кермач Р. Проблема біженців в ЄС: довгострокові наслідки нового виклику. Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. URL: <https://dif.org.ua/article/problema-bizhentsiv-v-es-dovgostrokovi-naslidki-novogo-vikliku>

9. Вінокуров Я. Українські мігранти підіймають економіку Європи. Що буде з Україною без них? Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2023/01/10/695807/>

УДК 342.724

БОЙКО І.О., магістрантка

Науковий керівник – **БРОВКО Н.І.**, д-р юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена аналізу правових гарантій реалізації права на працю внутрішньо переміщених осіб як спеціальних суб'єктів трудового права. Розглядається процедура працевлаштування ВПО та заходи державної підтримки у цій сфері.

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, гарантії трудових прав, працевлаштування, державна підтримка, квотування, причини безробіття.

Питання внутрішньо переміщених осіб є частиною міжнародного гуманітарного права, оскільки станом на початок 2024 року Міністерство соціальної політики володіє інформацією про 4,9 млн зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб [5].

Внутрішньо переміщені особи (далі - ВПО) є однією з найбільш вразливих соціальних груп в Україні. Однією з ключових проблем для цієї категорії населення є працевлаштування. Ринок праці часто не здатен запропонувати достатню кількість відповідних вакансій, а адміністративні бар'єри та упередження з боку роботодавців поглиблюють цю проблему. Попри запровадження спрощених процедур для отримання статусу безробітного та реєстрації самозайнятості, багато ВПО залишаються поза межами ринку праці.

Відсутність необхідних документів, прояви дискримінації на ринку праці, а також обмежений доступ до навчальних програм значно ускладнюють процес працевлаштування для цих осіб. Згідно з інформацією, наданою Міжнародною організацією праці (МОП), лише приблизно 30% внутрішньо переміщених осіб змогли знайти стабільне місце роботи.

Варто погодитись з думкою Р. Слободянюк щодо проблемних питань працевлаштування ВПО, зокрема на визначенні причин безробіття, якими є реорганізація або ліквідація підприємств, що призводить до скорочення персоналу; звільнення працівників за власним бажанням; закінчення строку контракту як підстава для звільнення; невідповідність потребам ринку праці та планам молоді тощо [8]

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», ВПО мають ряд прав: право на спрощений порядок отримання статусу безробітного; право на виплату допомоги по безробіттю без необхідності надання документів про страховий стаж та заробітну плату з попереднього місця роботи; право на полегшену процедуру реєстрації фізичної особи-підприємця (ФОП) та припинення самозайнятості [1].

Відповідно до вказаного нормативу інформування внутрішньо переміщених осіб про можливості працевлаштування в конкретних населених пунктах, а також сприяння їм у працевлаштуванні, організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації

здійснюються центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції [1]. Таким чином, питання працевлаштування ВПО вирішується в центрах зайнятості. Фахівці таких центрів під час індивідуальних консультацій інформують про доступні послуги служби зайнятості, визначають потреби клієнта щодо майбутньої роботи, пропонують допомогу у створенні резюме, рекомендують відвідування заходів для оцінки можливостей працевлаштування та надають інформацію про актуальні вакансії.

Державна служба зайнятості у свою чергу пропонує різноманітні соціальні послуги, враховуючи індивідуальні можливості, інтереси, а також професійний досвід осіб, серед яких: допомога у пошуку постійної або тимчасової роботи; організація професійної підготовки або перепідготовки, а також підвищення кваліфікації; надання ваучерів на навчання; виділення мікрогрантів для розвитку власного бізнесу; надання організаційної, правової та фінансової підтримки для безробітних, які прагнуть розпочати підприємницьку діяльність; пропозиція індивідуальних, консультаційних, інформаційних та профорієнтаційних послуг, що допомагають прискорити процес їх працевлаштування [6].

Крім того, в Україні створено єдину базу вакансій, яка включає пропозиції роботи як від державної служби зайнятості, так і з різних сайтів для працевлаштування. Це дозволяє внутрішньо переміщеним особам швидше знайти роботу, а роботодавцям – підібрати необхідного працівника [7].

Щоб вирішити актуальні питання працевлаштування внутрішньо переміщених осіб та покращити доступ до послуг із підтримки зайнятості, Київський обласний центр зайнятості створив Анкету щодо з'ясування потреб ВПО [4]. На її основі здійснюється державна політика та задовольняються потреби у реалізації права на працю вказаної категорії осіб.

Слід звернути увагу й на те, що держава забезпечує умови для працевлаштування внутрішньо переміщених осіб, зокрема шляхом квотування робочих місць та заохочення роботодавців, які наймають ВПО, що передбачено Законом України «Про зайнятість населення» [2]. Роботодавці можуть отримати компенсацію витрат на оплату праці, а також на професійне навчання, сприяючи економічній інтеграції ВПО та забезпечуючи їм стабільний дохід. Це нормативно закріплено на законодавчому рівні та гарантує роботодавцям отримання вказаних компенсацій за витрати на оплату праці при працевлаштуванні внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок бойових дій під час воєнного стану в Україні.

Аналізуючи існуючі проблеми, можна зробити висновок, що важливо розвивати державні програми підтримки, спрямовані на забезпечення ВПО доступом до професійної підготовки та навчання. Поряд з цим, важливо підвищувати обізнаність суспільства щодо прав і потреб ВПО, що може сприяти їх інтеграції в ринок праці та економічному становленню в країні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
2. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
3. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 331. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-p#Text>
4. Анкета щодо з'ясування потреб ВПО. URL:<https://forms.gle/YBdQYCrDTdnWukq5>
5. Внутрішньо переміщені особи. Міністерство соціальної політики України. URL:<https://www.msp.gov.ua/timeline/Vnutrishno-peremishcheni-osobi.html>
6. Канва Т. Шляхи вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб. Головне Одеський обласний центр зайнятості. URL:<https://ode.dcz.gov.ua/novyna/shlyahy-vyrishennya-problem-vnutrishno-peremishcheniyh-osib>
7. Мельник Я. Про особливості працевлаштування внутрішньо переміщених осіб розповів під час круглого столу адвокат Ярослав Мельник. URL:<https://www.hsa.org.ua/blog/pro-osoblivosti-pracevlastuvannia-vnutrisnyo-peremishheniyh-osib-rozpoviv-pid-cas-kruglogo-stolu-advokat-iaroslav-melnik>

8. Слободянюк Р. Проблеми реалізації прав ВПО та шляхи їх подолання в Україні: адвокат Руслана Слободянюк. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/problemi-realizaciyi-prav-vpo-ta-shlyaxi-yix-podolannia-v-ukrayini-advokat-ruslana-slobodianiuk>.

УДК 314.7

ВАСИЛЕНКО І.В., магістрантка

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, д-р юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

СУЧАСНІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

В тезах розглядаються сучасні правові аспекти національної безпеки України.

Ключові слова: національна безпека, Стратегія національної безпеки, Стратегія воєнної безпеки, державна політика.

Національна безпека України в сучасних умовах вимагає глибокого розуміння та ефективного застосування правових норм, здатних відповідати на широкий спектр викликів. Розробка і впровадження комплексних нормативно-правових актів відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності і безпеки країни. В цьому контексті, важливість правової регламентації у сфері національної безпеки не може бути переоцінена, адже саме законодавча база становить фундамент, на якому будується ефективна оборонна і безпекова політика держави.

Національна безпека України є одним із пріоритетів держави, особливо у контексті зростаючих зовнішніх та внутрішніх викликів. Ефективне реагування на ці виклики потребує сильної та чітко визначеної нормативно-правової бази. У цьому есе розглянемо основні документи, що формують правові рамки національної безпеки України, від Конституції до спеціалізованих законів та указів Президента.

Основоположним документом, що закладає фундамент всього правового поля України, є Конституція України. Вона не тільки окреслює основні права і свободи громадян, але й визначає загальні засади зовнішньої та внутрішньої політики, стаючи рушійною силою для всіх інших нормативно-правових актів у сфері національної безпеки.

Стратегічними точками у правовому регулюванні національної безпеки є укази Президента України. Наприклад, Указ № 392/2020 "Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року 'Про Стратегію національної безпеки України'" [1] та Указ № 121/2022 "Про Стратегію воєнної безпеки України" [2] визначають довгострокові напрями державної політики в цих критично важливих сферах.

Закон України "Про Раду національної безпеки і оборони України" регулює структуру та функції цього ключового органу, що має вирішальне значення в координації і реалізації політики у сфері безпеки та оборони на національному рівні [3].

З моменту введення воєнного стану, Указ Президента № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року [4] став важливим документом, що регламентує виключні заходи для захисту держави.

Відповідно до Конституції [5], міжнародні договори, ратифіковані Верховною Радою, стають частиною внутрішнього законодавства. Це забезпечує гармонізацію національних законів з міжнародними стандартами, особливо у сфері захисту прав людини та міжнародної безпеки.

Стратегія національної безпеки є основою для розроблення низки інших стратегічних документів, що мають за мету уточнення напрямків та визначення інструментів реалізації національної безпеки в різних сферах. Це включає такі ключові стратегії, як Стратегія людського розвитку, Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України, а також

ЗМІСТ

Васильчук І.Ю., Сімакова С.І. Аналіз причин та наслідків корупції в державі.....	3
Кобець Д.В., Сімакова С.І. Міжнародний досвід у сфері запобігання та протидії корупції в Україні.....	4
Лесняк А.М., Ковальчук І.В. Оподаткування агробізнесу: сучасні підходи та перспективи.....	6
Новак Є.О., Новак Т.С. Роль агрегаторів у розвитку біоенергетики як напряму діяльності суб'єктів господарювання у сільському господарстві: правові питання.....	8
Андріяш І.В., Пахомова А.О. Внутрішня та зовнішня міграція в Україні: причини та наслідки.....	10
Бойко І.О., Бровко Н.І. Правове забезпечення трудових прав внутрішньо переміщених осіб в Україні.....	13
Василенко І.В., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти національної безпеки України.....	15
Гамощкий Я.В., Обіюх Н.М. Перспектива впровадження природоохоронних принципів ЄС в Україні.....	17
Гнатенко Д.Р., Мельник В.О. Принципи та методи державного регулювання аграрного сектору економіки.....	19
Мусієць А.А., Макарчук В.В. Особливості національної безпеки в сучасних реаліях.....	23
Плахотнюк А.В., Бровко Н.І. Кримінально-правова боротьба з пропагандою в Україні.....	25
Полтавець А.А., Пахомова А.О. Тема насильства в Україні під час війни.....	26
Придатченко М.Ю., Мельник В.О. Карантинний дозвіл та сфера його застосування.....	28
Сасенко Т.Д., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти міграції в Україні.....	30
Сергєєв О.В., Єфремова І.І. Медіація як інструмент вирішення трудових спорів.....	32
Сердюк В.В., Макарчук В.В. Особливості бронювання та надання відстрочки окремим категоріям громадян під час мобілізації.....	33
Сморода П.О., Сокиринська О.А. Особливості дотримання трудового законодавства в місцях позбавлення волі.....	35
Шаровар О.С., Бровко Н.І. Проблеми запобігання корупції в Україні.....	37
Кармазіна Л.С., Мельник В.О. Стан інвестиційного клімату агропромислового комплексу економіки України.....	38
Когутенко Д.В., Обіюх Н.М. Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку.....	41
Костюк Р.М., Бровко Н.І. Філософія права в епоху цифрових технологій.....	42
Тищенко О.В., Тимошук О.Г. Формування правової культури юристів: виклики та шляхи їх подолання.....	44
Ошурко С.О., Тимошук О.Г. Правові особливості оформлення відстрочки особі яка стала батьком-одиначком.....	46
Вежичаніна К.І., Тимошук О.Г. Правові інструменти захисту прав людини в Україні: виклики та перспективи реформування в контексті Євроінтеграції.....	47
Левадня О.О., Тимошук О.Г. Євроінтеграційні прагнення України в умовах війни: значення для державотворення та суспільства.....	48
Батура М.О., Макарчук В.В. Національна безпека в контексті реформування вищої юридичної освіти: європейський та світовий досвід.....	49
Дишлюк А.В., Макарчук В.В. Правове регулювання державно-церковних відносин в Україні.....	52
Карапута Ю.М., Макарчук В.В. Критерії бронювання працівників підприємства в умовах правового режиму воєнного стану.....	53
Толокольнікова К.В., Макарчук В.В. Нелегальний виїзд за кордон під час війни в Україні.....	57
Холод В.Л., Макарчук В.В. Нелегальна міграція та її вплив на державу.....	58